

Nyfikenheten väcks när Kvast jubilerar

Det finns all anledning att hylla Kvast på föreningens tioårsjubileum. Magnus Haglund slår ett slag för den okända Ruth Alméns pianosonat från 1918.

KONSERT

KVAST 10-ÅRSJUBILEUM

Kronhuset, onsdag 31/10

Karin Dahlberg, Monica Danielson, Eva Sidén, Stensöta, Bernt Wilhelmsson, Bengt Forsberg

Det är klart att Kvast behövs – som påminnelse, kunskapsbank, repertoarkritik. Den tioårsjubilerande föreningen utläses Kvinnlig anhopning av svenska tonsättare. När konserthuschefer och repertoarläggare påstår att det inte finns några passande stycken av kvinnliga tonsättare att spela är det bara att hänvisa till det oupphörligt växande arkivet som för närvarande består av drygt 2 000 verk.

UNDER DENNA JUBILEUMSKONSERT framförs 18 verk, både historiska och samtida. Sopranen Karin Dahlberg och mezzosopranen Monica Danielson inleder med sånger av bland andra Tina Andersson och Ylva Skog. Skickligt och uttrycksfullt, men som helhet en smula harmlöst genom slagsidan åt det neoromantiska.

Därefter uruppför duon Stensöta, det vill säga Karin Wiberg violin och Ellen Sjö Sander marimba, ett nytt stycke av den Göteborgsbaserade tonsättaren Louise Magnusson. De enskilda tonerna, med stora tystnader omkring sig, har en påtaglig frånhet.

Det taktila spelet beskrivs av Magnusson som en sorts konceptuell synestesi, och verket, med titeln *Stein*, utforskar klangrymderna just

som översättbara fysiska ytor. Det är ett fint stycke, men skulle nog behöva sträckas ut rejält i tid för att få djupverkan.

DEN STORA UPPLEVELSEN, åtminstone för min del, är de verk som Bengt Forsberg spelar efter paus. Det rör sig om verk av fyra tonsättare – Ruth Almén, Clara Schumann,

Ruth Almén, bland annat verksam vid Hvitfeldska gymnasiet, framstår som en högst personlig röst. Henne vill man veta mer om.

Marcelle de Manziarly och Doreen Carwithen – samtliga framförda med en pådrivande, personlig energi.

DET SOM FRAMFÖR allt gör intryck, som en gömd, visionär musik, är Ruth Alméns andra pianosonat, komponerad i slutet av 1910-talet. De Brahmsinfluerade tongångarna är också uppenbart påverkade av kontrapunktstudierna för Wilhelm Stenhammar. Men det speciella är musikens förmåga att bryta sig ur sitt eget formtänkande och skapa en fysisk rörlighet. Almén (1870-1945), bland annat verksam som lärare vid Hvitfeldska gymnasiet och författare till flera barnböcker, framstår som en högst personlig röst. Ja, henne vill man veta mer om, och höra fler verk av.

MAGNUS HAGLUND

HÖGINTRESSANT FILM. Goliat av Peter Grönlund är den bästa skildringen av det sociala arvet sedan Stefan Jarls Mods-

Vithetsstudier behövs för att förstå rasismen

Det fält statsvetaren Bo Rothstein avfärdar som "kränkthetsstudier" är nödvändigt för att förstå både röstningsmönster och högerextrema terroristers världsbild. Det menar Hynek Pallas som spårar hur synen på vita förändrats i svensk spelfilm.

Bild: PETTER TRENS

MED KVINNLIGA FÖRTECKEN. Under Kvasts jubileumskonsert på Kronhuset framfördes både nyare och äldre verk av kvinnliga tonsättare.